

Yttrande över "Förslag till förordning om stöd för gröna och trygga samhällen"

Boverkets ställningstagande

Boverket tillstyrker förslaget att införa det nya stödet för gröna och trygga samhällen men lämnar följande synpunkter.

Boverkets synpunkter

3.1 Stödets inriktning och syfte

Boverket är positivt till förslaget till förordning om stöd för gröna och trygga samhällen.

Det är dock inte enbart i områden med socioekonomiska utmaningar som det finns ett behov av grönska och tryggare miljöer. En allt större förtätning av städer riskerar att ske på bekostnad av grönområden.¹ Det är därför viktigt att bevara och utveckla stadsgrönska i områden med stort exploateringsstryck och en tydlig avsaknad av grönstrukturer. Boverket föreslår därför att avgränsningen till områden med socioekonomiska utmaningar stryks.

Formuleringen "områden med socioekonomiska utmaningar"

Vad avser formuleringen "områden med socioekonomiska utmaningar" anser Boverket denna vara något vag och att formuleringen "socioekonomiskt utsatta områden" är att föredra. Denna senare formulering återfinns även i förordningen (2017:1085) med instruktion för Delegation mot segregation.

---

¹ Naturvårdsverket (2019) *Miljömålen – Årlig uppföljning av Sveriges nationella miljö kvalitetsmål 2019* s. 341.

3.3 Förutsättningar för stöd

Boverket anser att bestämmelsen i 6 § behöver göras tydligare ifråga om vilka förutsättningar som ska vara uppfyllda för att stöd ska beviljas. Med nuvarande lydelse är det oklart huruvida det är en förutsättning för stöd att åtgärder genomförs i ett område med socioekonomiska utmaningar eller om det enbart är en prioriteringsgrund.

I promemorian på sidan 14 framgår att ett grundkrav för stöd är att det ska vara fråga om en åtgärd i ett område med socioekonomiska utmaningar. Om avsikten att stöd enbart ska kunna lämnas för åtgärder i dessa områden kvarstår bör detta grundkrav komma till uttryck i paragrafen. Boverket föreslår därför följande lydelse i 6 § första stycket, med Boverkets förslag för socioekonomiskt utsatta områden:

Stöd ska avse genomförande av åtgärder som innebär att stadsgrönska eller ekosystemtjänster ökar eller utvecklas i eller i anslutning till socioekonomiskt utsatta områden och som främjar syftet som anges i 1 § första stycket andra meningen.

3.3.1 Stödberättigade åtgärder

Boverket anser att det i författningen bör regleras vilka trygghetsskapande åtgärder, i kombination med åtgärder för ökad stadsgrönska, som kan vara stödberättigade. Alternativt föreslås att Boverket får föreskriftsrätt att närmare precisera vilka trygghetsskapande åtgärder stöd kan lämnas för. Skälet till detta är följande.

Enligt 1 § första stycket andra meningen i förordningsförslaget syftar stödet bland annat till att skapa trygga, trivsamma och inkluderande utemiljöer. Det framgår däremot inte vilka trygghetsskapande åtgärder som kan vara stödberättigade. Vad som avses med stadsgrönska är å andra sidan tydligt definierat i 2 §. Om avsikten är att stöd även ska kunna utgå för trygghetsskapande åtgärder i form av exempelvis belysning och parkutrustning bör detta regleras uttryckligen i författningen. Det skulle förhindra den gränsdragningsproblematik som annars riskerar att uppstå vid bedömningen av vad som utgör en stödberättigad åtgärd.

Boverket föreslår vidare, för det fall att avgränsningen till områden med socioekonomiska utmaningar kvarstår, att en stödberättigad åtgärd även får genomföras i anslutning till dessa områden. I promemorian på sidan 11 framgår bland annat att de åtgärder som kan beviljas stöd är exempelvis utveckling av befintliga parker och omvandling av hårdgjorda ytor såsom torg till mer grönskande områden. Boverket vill uppmärksamma att parker och torg i regel inte är belägna mitt i, utan oftast i anslutning till dessa bostadsområden. För att syftet med stödet ska tillgodoses, är det därför önskvärt att stöd även kan ges till åtgärder i anslutning till dessa områden, se ovan förslag på lydelse i 6 § första stycket.

Sidan 11 – "Allmän plats"

Vad avser begreppet allmän plats på sidan 11 i promemorian konstaterar Boverket att detta begrepp är mindre lämpligt att använda. Allmän plats är en beteckning som används vid detaljplanering och avser ett område som är avsett för ett gemensamt behov. Allmän plats är egentligen inte kopplat till tillgänglighet eller grönska. Boverket noterar dock att "allmänt tillgängliga platser" används i förslaget till förordning.

3.3.2 Minimikostnad för åtgärderna och tidsfrist för åtgärdernas slutförande

Boverket ser positivt på förslaget om att stöd inte får ges till åtgärder med en total kostnad som är mindre än 500 000 kronor, och instämmer i bedömningen att åtgärderna behöver vara av viss omfattning för att syftet med stödet ska uppnås. Boverket vill dock peka på svårigheten att genomföra ett projekt av den typ som avses inom en två-årsperiod. Det finns en risk att sökanden inte hinner genomföra samtliga åtgärder som stöd har beviljats för med återbetalningsskyldighet som följd. Boverket anser att tre år från beslutsdatum för slutförande av åtgärderna i stället skulle vara en mer lämplig tidsperiod. Jämför bidraget för gröna städer där åtgärderna skulle slutföras inom tre år från åtgärdernas påbörjande (förordningen [2017:1337] om bidrag för gröna städer).

3.6 Prövning av ansökningar och beslut om stöd

Boverket föreslår en tydligare definition av områden med socioekonomiska utmaningar.

Boverket har administrerat och beslutat om stödet till utemiljöer i vissa bostadsområden enligt förordningen (2016:398) om stöd till utemiljöer i vissa bostadsområden. I 2 § nämnda förordning finns en tydlig definition av vad som avses med bostadsområde med socioekonomiska utmaningar. Enligt Boverkets uppfattning är det lämpligt att definitionen av "område med socioekonomiska utmaningar" har samma lydelse i den föreslagna förordningen som den som följer av 2 § i nämnda förordning.

Boverket är införstått med att det saknas en entydig definition av begreppet "områden med socioekonomiska utmaningar". Boverket utgår dock från att innebörden av begreppet, trots att det har definierats olika, ändå är densamma. Boverket eftersträvar en enhetlighet i hanteringen av de stöd och bidrag som myndigheten administrerar. Det är därför önskvärt att, i de fall det är möjligt, motsvarande begrepp får samma lydelse i likartade stöd.

Inför administrationen av stödet till utemiljöer i vissa bostadsområden utvecklade Boverket ett verktyg för att kunna se om det område ansökan avsåg ingick i ett område med socioekonomiska utmaningar enligt förordningens definition. Det skulle vara en fördel för Boverket om samma definition användes i stödet för gröna och trygga samhällen. Boverket föreslår därför följande definition av "områden med socioekonomiska utmaningar":

Med socioekonomiskt utsatt område avses

1. i tätort en yta om 250 gånger 250 meter där mer än 50 procent av hushållen har en låg köpkraft enligt den senaste statistik som tagits fram enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken och ett därtill angränsande område med liknande förhållanden, och

2. utanför tätort en yta om 1 000 gånger 1 000 meter där mer än 50 procent av hushållen har en sådan köpkraft.

För det fall att formuleringen ”område med socioekonomiska utmaningar” kvarstår vill Boverket ändå framhålla att ovanstående definition är att föredra.

I detta ärende har stf. generaldirektör Yvonne Svensson beslutat och signerat beslutet elektroniskt. Jurist Paulina Dawody har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också stf. rättschef Anette Martinsson, avdelningschef Peter Fransson, enhetschef Per Lindkvist, samhällsvetare Kerstin Andersson, enhetschef Sofie Adolfsson Jörby och landskapsarkitekt Agata Bar Nilsson deltagit.

Yvonne Svensson
stf. generaldirektör

Paulina Dawody
jurist

Kopia till:

fi.sba.spn@regeringskansliet.se

lars.arell@regeringskansliet.se